Rocznik IV (1922) Września, wtorek, dnia 31-go października 1922 Numer pojedyńczy 20 mk.

ORĘDOWNIK POWIATOWY
na powiat wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę :: Nakład i druk A. Prądzyńskiego, odpowiedzialny za część nieurzędową Andrzej Prądzyński we Wrześni

ABONAMENT: (na poczcie lub w administracji) kwartalnie 600 mk. : miesięcznie 200 mk. | № 128 | OGŁOSZENIA: za miejsce jedno-łamowe jeden milimetr w wyż 40,— mk. Telefonu № 389

Dział urzędowy

Ogłoszenie

W poniedziałek, dnia 6 listopada rb. o godzinie 12 w południe odbędzie się we Wrześni (świńskie targowisko) licencja ogierów prywatnych na powiat wrzesiński.

Podając powyższe do ogólnej wiadomości wzywam wszystkich właścicieli ogierów, którzy stawili wnioski w myśl ogłoszenia mego w Orędowniku Wrzesińskim № 104 z dnia 5. 9. 1922 r. (Nr. dz. 6419/22 I. z 1. 9. 22 r.), by ogiery do nich należące dostawili na omówione miejsce.

Dodaję, że wszyscy ci, którzy wniosków nie stawili, mogą do dnia 3 listopada włącznie 1922 r. najdalej wnioski swe tu nadesłać (po odpowiednim opłaceniu stemplem), i dostawić 6. XI. swe ogiery.

Podległe mi organa policyjne wzywam do opublikowania w sposób tam praktykowany.

Września, dnia 25 października 1922 r.
L. dz. 9436/22. I. **Starosta.** W z. Mycak, sekr. pow.

Do P. P. Komisarzy obwod. i Burmistrzy miast!

Proszę wszystkie pozostałe (resztę) listy szczepienia pierwotnego i powtórnego z maja 1922 r. nadesłać do Starostwa i to w 8 dniach.

Dr. Uliszewski.

* * *

Do wiadomości i zastosowania się.
Starosta. W z. Mycak Piotr, sekr. pow.

Przestroga przedwyborcza

Zdarza się coraz częściej, że grupa osób, przeważnie młodocianych, przeszkadzają w odbywaniu się zebrań przedwyborczych i to przez zakłócanie spokoju gwiżdżąc, śpiewając, hałasując lub też napadają na uczestników zebrań, grożąc im pobiciem etc.

Zachowanie takie jest karygodnem, zwracam zatem uwagę na artykuł „4 Dekretu o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich (Dz. praw nr. 5. z roku 1919 pozycja 96)", który brzmi jak następuje:

„Art. 4. Winni przeszkodzenia czynnościom zebrań przedwyborczych lub komisji wyborczych do Sejmu za pomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu, nadużycia władzy, uszkodzenia lokalu, przeznaczonego na zebranie lub sztucznego zanieczyszczenia powietrza, jeśli ustawa nie przewiduje kary cięższej, ulega karze: więzienia na czas od roku jednego do lat 3 (domu poprawy).

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni ulegną karze więzienia na czas od lat 3 do 6-ciu (dom poprawy)".

„Usiłowanie będzie karane".

Września, dnia 23 października 1922 r.
500/22 I. **Starosta.** W z. Mycak Piotr, sekr. pow.

Zarządzenie

Na podstawie art. 7 punktu 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. z 1922 r. № 35 poz. 299) w myśl § 6 rozporządzenia wykonawczego z dnia 2 czerwca 1922 (Dz. Ust. № 51 poz. 462) zarządzam co następuje:

Zakazuję sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych przez cały czas od 1 do 5 listopada włącznie 1922 r. i od 10 do 12 listopada 1922 r. włącznie, zwracam uwagę że postanowienia art. 7-go ustawy (z 23. 4. 20 r.) co do zakazu sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w czasie przed- i poświątecznym, nie ulegają żadnym zmianom (obowiązują).

Winni przekroczenia niniejszego karani będą w myśl art. 8 ustawy z 23. 4. 22. (Dz. Ust. z 1922 r. poz. 299).

Nad wykonaniem niniejszego winne pilnie baczyć podległe mi organa policyjne.

Września, dnia 23 października 1922 r.
L. dz. 9352/22. I. **Starosta.** Charkiewicz.

W Psarach Małych pow. wrzesińskim stwierdził powiatowy lekarz weterynaryjny u zabitego psa, pochodzącego z Nadarzyc, wściekliznę.

Wobec tego zarządzam niniejszem trzymanie wszystkich psów na uwięzi w obrębie miasta Wrześni na przeciąg 3 miesięcy od dnia dzisiejszego. Wałęsałące się psy i koty, oraz nieprowadzone psy na linewkach i nieopatrzone w kaganiec podlegają wybiciu. Wyjątek stanowią psy pasterskie, będące pod dozorem pastuchów i psy myśliwskie podczas polowania.

Wywóz psów do innej miejscowości podlega zezwoleniu władzy policyjnej na mocy świadectwa lekarskiego.

Wszelkie wykroczenia przeciw powyższemu zarządzeniu podlegają surowej karze lub więzieniu w myśl istniejących przepisów.

Września, dnia 24 października 1922 r.
Urząd policyjny. Niestrawski.

Dział nieurzędowy

Nota polska do Ukrainy sowjeckiej

Warszawa. 27. 10. A. W. donosi: Rząd polski wystosował do rządu Ukrainy sowjeckiej notę z protestem przeciwko udowodnionemu współudziałowi tego rządu w wichrzeniach, dokonywanych na terenie Małopolski Wschodniej. Nota zredagowana jest w tonie stanowczym i energicznym.

Optanci w sowdepji

Ryga, 27. 10. Pat. donosi: Piotrogrodzki gubernjalny komitet wykonawczy powziął uchwałę dot. wysłania z granic Rosji wszystkich optantów estońskich, polskich i litewskich.

Walka z lichwą walutową

Warszawa, 28. 10. „Przegl. Wiecz." donosi: Min. skarbu podjęło w dniu dzisiejszym walkę z rozpasaniem walutowem, panoszącem się od pewnego czasu na warszawskiej czarnej giełdzie. Wyjątkowo obfity dopływ dolarów w ostatnich dniach pozwoli P. K. K. P. zaspokoić uzasadnione zapotrzebowanie walutowe. W ciągu najbliższych dni oczekiwać należy zdecydowanego załamania się kursu i poważnej zniżki walut obcych, zwłaszcza dolarów.

„Przyczyny" upadku Niemiec

Berlin, 28. 10. A. W. donosi: Czwarta podkomisja parlamentarna, której zadaniem było ustalenie przyczyn upadku Niemiec w r. 1918 przesłała dziś sprawozdanie, wedle którego upadek spowodowany był m. in. wybrykami dowódców wojskowych, na których władze polityczne nie miały dość wpływu.

„Niezadowolenie" Lloyd George'a

Glasgow, 29 10. Pat. donosi: Lloyd George, przemawiając na zebraniu wyborców, wyraził się z ironją o nowoutworzonym gabinecie. Lloyd George oświadczył: Jest szczęściem, że Bonar Law usprawiedliwia organizację konferencji międzynarodowej. Lloyd George gotów jest udzielić jaknajdalej idącego poparcia myśli zwołania takiej konferencji, o ile da się przewidzieć, że doprowadzi ona do zgody.

Emisja banknotów niemieckich

Berlin, 29. 10. Pat donosi: W ubiegłym tygodniu ilość biletów banku Rzeszy, będących w obiegu, powiększyła się o 35 i pół miljarda mk., osięgając cyfrę 410 miljardów mk.

Moskiewskie projekty agrarne

Ryga, 27. 10. Pat donosi: Na ostatniem posiedzeniu wszechrosyjskiego komitetu wykonawczego w Moskwie rozważano projekt nowego prawa agrarnego. W myśl tego prawa ma obowiązywać zasada, że ziemia stanowi własność państwa. Państwo nadawać ją może stowarzyszeniom, oraz osobom prywatnym pod warunkiem, iż będzie racjonalnie uprawiana i w tym celu zostanie określone minimum wytwórczości, które nie będzie mogło być obniżone.

Sowjeckie wyjście do Oceanu Spokojnego

Moskwa, 27. 10. A. W. donosi: Trocki wydał do armji i floty rozkaz treści następującej: Dnia 25 października o godz. 4 po południu wojska republiki Dalekiego Wschodu, stanowiące nierozerwalną część robotniczo-włościańskiej czerwonej armji, weszły do Władywostoku, opuszczonego przez okupantów japońskich i białogwardyjskich. Rosja posiada swe wyjście do Oceanu Spokojnego. Winszuję czerwonej armji i czerwonej flocie. Sława robotnikom, włościanom i żołnierzom naszego Dalekiego Wschodu.

Z miasta i dalszych stron

Września, dnia 30-go października 1922 r.

*** Z powodu przypadającego w środę święta Wszystkich Świętych wyjdzie następny numer „Orędownika Wrzesińskiego" dopiero w piątek wieczór na sobotę.**

*** Poznański Teatr Narodowy we Wrześni.** Artyści Teatru Narodowego z Poznania zachęceni powodzeniem, jakiego doznała we Wrześni sztuka „Gubernator i Trocki" zjeżdżają znowu na 3 występy do Wrześni i to 1-go, 3-go i 4-go listopada. Odegrane będą: dnia 1-go listopada „Złodziej dzieci", dnia 3-go listopada „Pożycz mi swojej żony!", dnia 4-go listopada „Król Włamywaczy". Bilety w cenie od 400 do 1200 mk. do nabycia w księgarni p. Prądzyńskiego.

*** Wszystkich pp. sołtysów i przewodnicz. gmin** uprasza się upomnieć u listonosza lub w miejscowym urzędzie pocztowym o pierwszy numer (ważny bardzo) **Orędownika Urzędowego.** Numer ten otrzyma poczta najpóźniej w czwartek bież. tygodnia do rozdziału gminom.

*** Wybory do Sejmu** odbędą się 5 listopada, do Senatu zaś w tydzień później — 12 listopada. Różnica jest! mianowicie do Sejmu wyborcy liczyć muszą 21 lat ukończonych i to zarówno mężczyzna czy kobieta. Posłem może zostać każdy, kto ukończył 25 lat. Do Senatu jest inaczej nieco. Wybory odbywają się tak samo jak do Sejmu, lecz wyborcy muszą mieć ukończonych lat 30, wybranym zaś zostać może, kto ukończył 40 lat. Płeć nie czyni tu różnicy. Wyborcę czy wybranym może być zarówno mężczyzna jak i kobieta — byle tęga głowa i uczciwe serce!

Dzieje powiatu wrzesińskiego

Zestawione urzędowo i ogłoszone w organie rejencji Wielkiego Księstwa Poznańskiego w 1870 r.

7) (Ciąg dalszy z № 126)

Wiele z owych dóbr, niegdyś do starostw należących porozdawano pruskim oficerom i urzędnikom zasłużonym; jak np. w ówczesnym powiecie Pyzderskim dobra Grabowo i Krzywagóra darowano v. Grawertowi, dobra Wulka pułkownikowi v. Massenbachowi, dobra Chrustowskie tajnemu radzcy głównemu finansowemu Bollmanowi, dobra Pietrzykowskie z holendrami Wronczyn i Jadomierz, obecnie należącemi do Królestwa Polskiego, tajnemu radzcy wojennemu Eisenbergerowi i to w latach 1797 i 1798.

Inne dobra królewskie rozdrabniano i rozdawano przedewszystkiem kolonistom niemieckim jako dziedziczne dzierzawy, albo jako dobra z dziedzicznym czynszem (emphytensis) ale w ostatnim razie z tem zastrzeżeniem, że królewszczyzna nie utraca prawa pierwotnej własności. I tak powstała w Samarzewie w latach 1801—1805 kolonija, Dąbrowo z prawami dziedzicznej dzierzawy. Przy każdej zmianie właścicielom musiano opłacać połowę czynszu dzierzawnego w ilości 21 tal. 5 śgr. jako laudemium fiskusowi, panu lennemu; nie miało zaś to miejsca przy spadku na descydentów. Później przez wykupienie tych gruntów kolonijalnych powstał dzisiejszy folwark Dąbrowa. Młyn z gruntami swemi w Gozdowie, udarowany już w roku 1790 prawem dziedzicznej dzierzawy winien był jako Laudemium grosz trzeci od ceny kupna opłacać; wiatrak zaś w Nowej wsi królewskiej 10ty grosz. Podatek ten 10go grosza był w zwyczaju już za polskich czasów i opłacano go na mocy taryfy 1789.

Z królewszczyzny Starego Gałężewa powstała w r. 1803 i 1804 kolonija Nowe Gałężewo, w której 25 kolonistów osadzono: 3 hubiarzy wolnych, 11 kolonistów, z których każdy posiadał 31 mórgę czyli po jednej hubie i wreszcie 11 kolonistów, mających po 4 morgi gruntu. Od ziemi oddanej w dzierzawę opłacano kanon, a po upływie 4 lat wolnych 1 tal. 18 sgr. podymnego od każdgo komina.

Wójtostwo w Skarboszewie, jako też w Gałężewie Starem oddano za opłatą kanonu w dziedziczną dzierzawę, ostatnie jednak musiało jeszcze opłacić proboszczowi w Sokolnikach kwotę pieniężną kompetencyjną. Od opłaty kanonu, jako też podatku kompetencyjnego nawet darowane dobra nie były wolne. Ostatni podatek, który na przykład major Grawert od dóbr Grabowskich opłacał, wynosił rocznie 525 talarów i takowy zapłacił Grawert w r. 1800 do kasy powiatowej w Środzie. Dziedzic dóbr Wulki winien był zapłacić w r. 1798 97 tal. podatku 50 procentowego, który dopiero później zamieniono na kanon.

Rejencyja pruska zatrzymała staropolską ustawę opodatkowania. W pierwszych czasach dobrowolne ofiary przybrały z biegiem czasu charakter rzeczywistego podatku koronnego czyli krajowego; a pobierano go podług lustracyi z roku 1789 i 1795 w rozmaitych oprocentowaniach dochodu gruntowego z uwzględnieniem użytku, posług i innych ciężarów, od posiadłości szlacheckich, duchownych i owoczesnych starostw, o ile ostatnie przez sprzedaż przeszły na prywatną własność. Podług tego opłacały dobra szlacheckie od rólnictwa, chodowania owiec, wyszynków, włościańskich czyńszów w gotówce, od dochodu z wiatraków, jaj i innych naturaliów, mostowego tak nazwaną ofiarę w ilości 24 od sta; dobra zaś duchowne 10 lub 20%. Oprócz tego winny były opłacać szlacheckie dobra tak nazwane łanowe jako wynagrodzenie za każdego już odtąd niedostawianego w naturze konia rycerskiego, do służby wojennej oraz i podymne li tylko od jednego komina. Dobra duchowne zaś opłacały jeszcze podatek pod nazwą subsidium charitativum (z dochodów roli, pobieranych procentów kościelnych, klasztornych i szpitalnych itd.) n. p. duchowne dobra Biechowo 10 od sta (ofiara) ogółem rocznie 26 tal. subsidium charitativum 6 tal. i podymnego 1 tal. 22 śgr. 6 fen. od komina.

Podymne ciążyło na szlacheckich i chłopskich domach i gruntach jako podatek od każdego komina domu resp. zabudowania. Kominy po miastach podzielono na rozmaite klasy i w pewnym porządku zapisano stósownie do ich położenia, wielkości i właściwości budynków; kominy zaś po wsiach podług gruntu, należącego do zagrody. Rólnicy małych miast opłacali po większej części taki sam podatek, jak po wsiach.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z odezwy p. Starosty w numerze 127 Orędownika Powiatowego dowiedzieli się Szan. Czytelnicy, że w myśl rozporządzenia Województwa z dniem 1 listopada 1922 r. wychodzić zacznie osobny organ urzędowy dla powiatu pod nazwą **„Orędownik Urzędowy“** zawierający li tylko rozporządzenia władz — i to 3 razy w miesiącu. Organ ten zmuszeni są abonować wszyscy sołtysi, przewodniczący obszarów dworskich i osoby oraz urzędy podległe rozporządzeniom władzy powiatowej. :: :: ::

Uwolnione od krępujących wydawnictwo przepisów związanych z nazwą „organu urzędowego“ wraca pismo do pierwotnej swej nazwy

„Orędownik Wrzesiński“

i pod tym tytułem w niezmienionej formie nadal

3 razy tygodniowo

jako miejscowa gazetka polityczna dla powiatu wrzesińskiego wychodzić będzie. :: Wszelkie rozporządzenia władz podawać będzie **„Orędownik Wrzesiński“** w streszczeniu, aby czytelnicy poinformowani byli stale o wszelkich przepisach władz dotyczących ich osobiście, lub przedsiębiorstw przez nich kierowanych. :: Doborem najnowszych wiadomości politycznych oraz Kroniki prowincjonalnej i miejscowej będzie się wydawnictwo starało podtrzymać w pełni dotychczasowe zaufanie czytelników swoich w przyszłości. :: :: :: ::

Wydawnictwo Orędownika Wrzesińskiego

* **Walne zebranie Towarz. Bursy Gimnazjalnej.** Zwołane do auli gimnazjalnej na czwartek miniony walne zebranie Tow. Bursy gimnazjalnej zagaił przy dość licznem zebraniu członków przewodniczący p. Dyr. Romanowicz, witając zebranych i czczący pamięć zmarłych członków przez powstanie. Odczytanie protokółu z ostatniego walnego zebrania dokonał sekretarz p. prof. Wąs, poczem zdał skarbnik p. Prądzyński sprawozdanie kasowe, które wykazuje za r. 1921/22 w dochodach 1034893,50 mk., a w rozchodach 688331,50,— mk., w gotówce posiada więc towarzystwo złożone w Banku Kupiecko-Przemysłowym we Wrześni mk. 346562,00. Dalej posiada towarzystwo fundusze następujące: legat im. Fr. Hutten-Czapskiego na Bardzie 120 tysięcy mk. oraz takiż legat Wojciecha Cichockiego z Żółcza na 100 tysięcy mk.; odsetki tych legatów przeznaczone są na dopłaty do utrzymania chłopców w Bursie, trzeci legat im. Jadwigi z Jaworskich i Teodora Janiaka dolarów 25, po dzisiejszem kursie prawie 300 tysięcy mk. na utrzymanie jednego chłopca w Bursie, którego rodzice utrzymać by nie mogli. Oprócz tego posiada towarzystwo fundusz budowlany, składający się z daru Wydziału Powiatowego 30 tysięcy i daru p. majora Szyftera z Gutowa Wielkiego 200 tysięcy, razem 230 tysięcy mk., do czego dochodzi jeszcze dar p. Fel. Alkiewicza z Radłowa 60 tysięcy mk. Członków posiadało towarzystwo 143. Z tej liczby ubyło 2 członków przez śmierć, t. j.: ś.p. Ks. Radca Łabędzki i p. Józef Smodlibowski z Miłosławia i 9 przez wyprowadzenie się, razem ubyło 11 członków, tak, że obecnie mamy 132 i 2 nowo zapisanych, razem 134 członków. W imieniu komisji rewizyjnej, składającej się z pp. Ks. Jernajczyka, rektora Gawęckiego i dyr. Rolnika Gałkowskiego, złożył sprawozdanie p. Gawęcki, na mocy którego zebranie dało zarządowi deszarżę. Przystąpiono następnie do oboru członków zarządu w miejsce śp. Ks. Radcy Łabędzkiego wybrano wiceprezesem p. F. Hutten-Czapskiego z Barda, w miejsce wylosowanych 3 członków wydziału wybrani zostali ponownie pp. apt. Konieczny i Prądzyński, zaś w miejsce p. Śmigielskiego, p. major Szyfter z Gutowa. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali ponownie pp. Gałkowski i Gawęcki, w miejsce zaś Ks. Jernajczyka p. J. Kuczkowski. W obec ogromnego spadku waluty zmuszony był zarząd przedstawić walnemu zebraniu wniosek o zmiany § 5 statutu, który opiewał, że członek zwykły płaci miesięcznie 20 mk., członek protektor jednorazowo 2 tysiące i 20 mk. miesięcznie i członek fundator jednorazowo 5 tysięcy. Po dłuższej debacie przyjęło zebranie większością głosów proponowane przez zarząd następujące podwyższenie składek: członek fundator składa jednorazowo 50 tysięcy, członek protektor 20 tysięcy i miesięcznie 200 mk., wreszcie członek zwykły miesięczną składkę mk. 200. W obec tego, że dotychczasowi członkowie fundatorzy i protektorzy nie potrzebowaliby nic do już wpłaconych jednorazowych opłat dokładać, stawia członek p. M. Marcinkowski z Strzałkowa wniosek, aby członkowie dotychczasowi sami dobrowolnie się opodatkowali i składa od siebie 10 tysięcy marek jako dodatek do już wpłaconych jako członek protektor. Pan Miedziński popiera wniosek, który zebrani do wiadomości przyjęli. P. prof. Sanak, prefekt obecny Bursy, przedstawił budżet na rok 1922/23 dotyczący gospodarki wewnętrznej w bursie, obliczają wydatki miesięczne na pół miljona mk., którą to sumę prawie wyrównują opłaty 15 chłopców bursistów. Po wyczerpaniu dyskusji solwuje p. przewodniczący zebranie. Rozwój dalszy Bursy zależy od jak najrychlejszego wejścia w posiadanie własnego gmachu czy to drogą kupna już gotowego domu czy budowę nowego. Do jednego i drugiego planu potrzeba pieniędzy — niechaj więc mieszkańcy powiatu i miasta pamiętają o Bursie i zasilają odpowiedniemi fundacjami, aby instytucja dążąca do wychowania dobrych obywateli, była w możności stosownie się nadal rozwijać.

* **Litery na niebie.** Angielski lotnik wojskowy, major Saveg wynalazł sposób pisania na niebie liter za pomocą dymu kondensowanego. Major skonstruował specjalny aparat, wyrzucający pod silnem ciśnieniem gęsty, ciężki i tłusty dym, który trzyma się przez dłuższy czas w powietrzu. Ażeby za pomocą tego aparatu pisać litery na niebie, samolot musi wykon. nadzw. trudne ewolucje i za każdym razem zamykać lub otwierać aparat dymowy. Oczywiście wynalazek został wykorzystany w Anglji i w Ameryce przedewszystkiem w celu reklamy. Major Seveg został zawalony zamówieniami firm, które chcą reklamować się za pomocą „liter na niebie“. Wynalazca wyznaczył taryfę 50 funt. szterlingów (około 2 milj. polsk. mk.) za słowo, składające się z czterech liter.

* **Kurs dla pielęgnarek.** Z dniem 2 stycznia 1923 r. rozpocznie się w zakładzie Krajowej Kliniki dla Kobiet i Szkoły Położnych w Poznaniu, ulica Polna 17 trzymiesięczny kurs dla pielęgnarek. Koszty wynoszą przy wolnem utrzymaniu i pomieszkaniu dla osób: z województwa poznańskiego 100 tys. mkp., b) z poza województwa poznańskiego 150 tys. mkp. Zgłoszenia z dołączeniem świadectwa moralności nadsyłać należy do dyrekcji wymienionego zakładu najpóźniej do dnia 15 grudnia r. b. Przyjęte kandydatki posiadać winne własną bieliznę i pościel. Bliższych informacyj co do wspomnianego kursu udziela dyrekcja zakładu. Na odpowiedź dołączyć należy znaczek listowy.

* **Łódź.** (Trocki w Polsce.) Do pewnej tutejszej restauracji wstąpiło kilku robotników. Podczas ożywionej rozmowy jeden z nich, Owczarek, wzniósłszy toast, krzyknął: „Niech żyje Trocki!“ O powyższym fakcie jakaś kobieta zawiadomiła komisarjat policji i wkrótce nietrzeźwi goście znaleźli się w komisarjacie. Tu jednak Owczarek oznajmił, iż pił zdrowie swego kuzyna Trockiego, który mu wiele dobrego wyświadczył i w dowód prawdy przedstawił rzeczywiście bilet wizytowy swego kuzyna. — (Straszny wypadek.) W piątek, w godzinach rannych w domu przy ulicy Zawadzkiej miał miejsce straszny wypadek. Gdy służąca w mieszkaniu na drugiem piętrze, Teofila Krawczyk weszła na stolik obok okna, by umyć szyby, nagle wywrócił się i K. spadła z drugiego piętra na bruk. Zawezwany natychmiast lekarz pogotowia stwierdził śmierć wskutek pęknięcia czaszki. Po przybyciu władz zwłoki o godzinie 3-ciej po południu przesłano do prosektorjum.

* **Kalisz.** (List z Chin szedł do Polski pół roku). Kaliszanka pani O., wyruszywszy podczas bombardowania Kalisza bez celu podróży, zawędrowała aż do Chin, gdzie wyszła za mąż i osiedliła się na stałe w Chinach. Aczkolwiek pisze w liście swym który wysłała do Polski w maju br., a który doszedł rąk adresowanych br. — pani O. czuje się nieźle w państwie niebieskiem, jednakże pragnęła by wrócić do kraju, ale skarży się posiadając zaledwie 2000 funtów szterlingów, nie widzi żadnego interesu w powrocie, gdyż za te pieniądze się nie utrzyma. Gdy pani O. wiedziała, że dzisiaj za funt płacą do 25000 mk., że za swe funty dostałaby około 100 miljonów, za które kupić można jeszcze nie najgorszy majątek, z pewnością porzuciłaby „chińskie mury“ i wróciła do kraju, o którym marzy i tęskni.

Wiadomości kościelne

W uroczystość Wszystkich Świętych: Przed południem nabożeństwa jak zwykle. Po południu o 2 i pół nieszpory zwyczajne, a potem żałobne. Po nieszporach procesja na cmentarz i tamże przemowa.

Dzień zaduszny: Msze św. od 6¾ aż do 8¼. W czasie tych mszy św. wymienianki. O godzinie 8¼ odśpiewa się wigilje. Podczas wigilji ciche msze św. O godzinie 9-tej msza św. uroczysta. Po mszy św. kazanie, a na zakończenie procesja około kościoła.

Nabożeństwo różańcowe odprawiać się będzie aż do 12-go listopada.

Ks. Fierek, proboszcz.

Z życia Towarzystw

— CZOŁEM! Wspólna lekcja ćwiczeń dla całej drużyny w środę o godz. 2 po poł.

Naczelnik.

Za okazane nam wyrazy współczucia i liczny udział w pogrzebie naszego syna, brata i szwagra ś. p.

Edwarda Trawińskiego

składamy na tej drodze Wiel. Duchowieństwu, Dyrekcji gimnazjum średzkiego, Kolegom zmarłego oraz licznym znajomym i przyjaciołom nasze serdeczne

Bóg zapłać!

Stefanostwo Trawińscy z rodziną

Chocicza Wielka, w październiku 1922.

Obwieszczenie

W rejestrze spółkowym Spółdzielnia Piekarsko-Młynarska z odpowiedzialnością ograniczoną we Wrześni zapisano, że kupiec Józef Trąpczyński z Wrześni z zarządu wystąpił, w jego miejsce obrano piekarza Władysława Matuszewskiego z Wrześni.

Września, dnia 14 października 1922 r.

Sąd Powiatowy.

Uwaga!

Wszystkich chcę pociągnąć do odpowiedzialności, którzy będą rozsiewać nieprawne rzeczy o mojej najukochańszej zmarłej żonie Pelagji Marciniakowej z domu Kierecka.

Władysław Marciniak, Goniczki.

Zebranie

producentów rolnych na pow. wrzesiński

odbędzie się

w czwartek, dnia 2-go listopada b. r. o godz. 1 w południe w lokalu p. M. Trąpczyńskiego we Wrześni.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Wybór delegatów na walne zebranie w Bydgoszczy.
3. Omówienie składnicy w Poznaniu.
4. Wolne głosy.

J. Chrzanowski,
przewodniczący powiatu wrzesińskiego.

Potrzebna od zaraz

służąca

do trzech osób oraz do wszystk. prac domowych. Zgłoszenia pod adresem:

ul. Zamkowa 5 I. piętro.

Znalazłem

w drodze z Strzałkowa do dworca

pierścień.

Odebrać go można u

W. Stawniak, Strzałkowo
Szkolna 2.

Wizytówki

wykonuje gustownie i szybko
Drukarnia „Orędownika“

Walne zebranie

spółki drenarskiej Małe Gutowy

odbędzie się

w sobotę, dnia 11-go listopada b. r. popołudniu o godzinie 4-tej w Kasie dominialnej (Opieszyn) na które się członków zaprasza z wyraźnem zastrzeżeniem, że bez względu na ilość członków będzie zebranie prawomocne.

Na porządku obrad pomiędzy innemi wybór przewodniczącego na miejsce ustępującej p. hrabiny Ponińskiej oraz zastępcy przewodniczącego.

Przewodniczący spółki drenarskiej Małe Gutowy.

SZTUCER do polowania

używany za 20 tys. mk. na sprzedaż. Gdzie? wsk. Adm. „Oręd.“

Unieważnia się zagubioną

książkę rentową oraz **orzeczenie.**

J. Jęczmionka, Miłosław.

Z dniem 15. X. 22 otwarto

Biuro Komisowo-Handlowe

Pośrednictwo majątków.

W. Sajda i Ska.

Września -:- ul. Gnieźnieńska Nr 1 -:- Tel. Nr 404.

Kwit niniejszy należy wypełnić i oddać w urzędzie pocztowym.

Zamawiam w urzędzie pocztowym we Wrześni

1 „Orędownik Urzędowy powiatu wrzesińskiego“

na miesiąc listopad i grudzień w cenie mk. 1000,—.

Kwit.

Marek 1000,— za 1 egzemplarz „Orędownika Urzędowego powiatu wrzesińskiego“ za miesiące listopad i grudzień 1922 r. otrzymałem.

Urząd pocztowy.